

VISIE OP ANDERSTALIGE NIEUWKOMERS

De "AN-leerling" geen "apart" verhaal!

Wij willen binnen onze school ZORGZAAM OMGAAN met alle AN'ers (anderstalige nieuwkomers), het leerkrachtenteam en de ouders. De ouders en de AN-leerling moeten de TIJD krijgen om te groeien zodat ze zich zo goed mogelijk integreren in onze school en onze maatschappij.

De 'anderstalige nieuwkomer'

Anderstalige nieuwkomers zijn kinderen en jongeren die nog niet lang in België wonen en niet voldoende Nederlands spreken of begrijpen om de lessen te kunnen volgen.

Het is een diverse groep: kinderen van vluchtelingen en asielzoekers (al dan niet in een asielcentrum), kinderen die via gezinshereniging in België terechtkomen, niet-begeleide minderjarigen, adoptiekinderen, kinderen van werknemers van internationale organisaties in België e.d.

Alles op school is bij aanvang vreemd voor hen: de taal, de klasgenoten, de leraar, de omgeving, de activiteiten, de gewoontes, de regels enz.

Krijtlijnen voor een kwalitatieve AN-werking op school

Het wettelijke kader legt voorwaarden en richtlijnen vast voor de organisatie van onthaalonderwijs op school. Binnen dat wettelijke kader maakt de school haar eigen keuzes voor de organisatie van onthaalonderwijs.

Wij, GO! Victor Van de Walle, kiezen voor een semi-geïntegreerde opvang waarbij de AN'ers merendeels in de gewone klas zitten en enkele uren per week extra ondersteuning krijgen van een onthaalleerkracht of een zorgleerkracht. Voor zowel de sociale integratie als voor de taalverwerving biedt dit voordelen. Nieuwkomers vinden sneller verbinding met leeftijdsgenoten als ze meer tijd met hen doorbrengen. Impliciet taal leren door interactie met leeftijdsgenoten versnelt de taalverwerving.

De school creëert een gunstige leeromgeving voor de anderstalige nieuwkomers en werkt daarbij eerst aan de voorwaarden om tot leren te komen.

Wij willen in die zin dan ook een warme school zijn waar elke AN'er zich zo snel mogelijk thuis voelt. Concreet wil dit zeggen dat wij als school werken aan een fijn school- en klasklimaat. Wij vinden het ook belangrijk dat de anderstalige nieuwkomer zich veilig voelt, geniet, een positief zelfbeeld opbouwt en verbondenheid ondervindt. Wij willen kansen creëren zodat zij hun talenten ontdekken en deze durven te tonen.

Het welbevinden en de betrokkenheid van de AN'er is voor ons dan ook prioriteit en een belangrijke graadmeter voor de ontwikkeling van de anderstalige nieuwkomer.

Wat moet en wat mag?

Kleuteronderwijs:

Strikt genomen is een kind pas vanaf 5 jaar een anderstalige nieuwkomer.

De mogelijkheid die de regelgeving biedt om onthaalonderwijs te organiseren, geldt dan ook enkel voor oudere kleuters. In de praktijk wordt zelden een onthaalklas op kleuterniveau georganiseerd omdat de kleuterklas op zich een geschikte plaats is om jonge nieuwkomers te onthalen. In onze school zal de onthaalleerkracht vaak de AN'er en de klasleerkracht in de kleuterklas zelf ondersteunen.

Een AN-kleuter plaatsen we altijd op leeftijd. Het is immers essentieel voor zijn welbevinden en ontwikkeling dat het kind aansluit bij de activiteiten van kleuters van ongeveer dezelfde leeftijd.

Lager onderwijs:

We proberen meestal om nieuwkomers op leeftijd te plaatsen. In uitzonderlijke gevallen zal een AN'er 1 jaar lager gezet worden. Dit afhankelijk van hun leeftijd, schoolervaringen in hun thuisland, ...

Goed onderwijs veronderstelt dan ook dat leerkrachten kunnen omgaan met verschillen tussen kinderen. Om deze zorg te bereiken, ontwikkelen we acties zodat er een brede basiszorg ontstaat.

We vinden het dan ook belangrijk om aan de hand van een intakegesprek zoveel mogelijk informatie van de AN'er te verkrijgen met als doel een goede beeldvorming van de nieuwkomer te krijgen.

Inschrijving en intakegesprek op onze school

Inschrijving:

Het eerste contact met de school is bepalend voor de volgende contacten met de ouders van de anderstalige nieuwkomer. Daarom hechten wij veel belang aan dit contact. We proberen ouders en de nieuwkomers zo vriendelijk en warm mogelijk te onthalen.

De administratieve inschrijving verloopt volgens een vast stramien: paspoorten tonen, adres en telefoonnummers geven, ...

Tijdens dit contact zal ook al de basisinformatie over onze school meegegeven worden: verloop van een schooldag, ophalen van de kinderen, agenda, een overzicht van de vrije dagen, materiaal dat gratis ter beschikking gesteld wordt door de school, materiaal dat aangekocht moet worden zoals een turn T-shirt,... Deze informatie zal ook nog eens herhaald worden op een later tijdstip.

Dit alles wordt overlopen aan de hand van een informatiebundel die voorzien is van afbeeldingen en die de ouders mee naar huis mogen nemen.

Intakegesprek:

Tijdens het intakegesprek informeert en noteert de school gegevens over volgende aspecten:

- Persoonsgegevens: naam, geboortedatum en -plaats, adres,...
- Historiek: schoolloopbaan van het kind (al dan niet naar school geweest, hoeveel jaar, e.d.), geletterdheid, gecijferdheid, socio-emotionele toestand van het kind, vluchtelingenachtergrond, familiale toestand, ...
- Eigenheid van het kind: gezondheid (dragen van een bril, hoorapparaat, epilepsie, ...) interesses en talenten, verplaatsing naar school.

Het individueel werkplan en groeipad van de AN-leerling op onze school

Beginsituatie bepalen:

Een anderstalige nieuwkomer in het basisonderwijs moet zich zo snel mogelijk kunnen integreren in de klas en aansluiten bij het onderwijsleerproces. Om dit proces zo goed mogelijk te ondersteunen is een brede kijk nodig op de beginsituatie van het kind (voorkennis en mogelijkheden).

We gaan een AN-leerling niet 'testen' maar we gaan de beginsituatie in kaart brengen door te observeren in een zo natuurlijk mogelijke klassituatie en aan de hand van een kijkwijzer AN. Zie bijlage 'kijkwijzer beginsituatie'.

Uitgaan van de beginsituatie:

Als de beginsituatie van de AN'er in kaart gebracht is, kan het kind een traject 'op maat' volgen dat uitgestippeld wordt door de onthaalleerkracht, zorgleerkracht en de klasleerkracht. Uit het 'Groeipad AN' worden doelen geselecteerd die voor het kind relevant zijn. De leervorderingen van het kind worden opgevolgd en in kaart gebracht in een evaluatiedocument.

Groeipad AN:

Het Groeipad AN is ontwikkeld om te bepalen aan welke specifieke talige, sociale en zelfsturende doelen bij een anderstalige nieuwkomer gewerkt moet worden. Het groeipad AN bestaat uit 2 delen:

- Ankerdoelenlijst: dit is een lijst met richtgevende, minimale streefdoelstellingen die voor de nieuwkomer een basis vormen waarop verder gebouwd kan worden.
- Uitgebreide doelenlijst: in deze lijst zijn de ankerdoelen aangevuld met andere doelen. Uit deze lijst kun je meer doelen selecteren voor AN-ers die meer nodig hebben.

Evaluatie van het groeipad AN:

Bij anderstalige nieuwkomers primeert de mondelinge taalvaardigheid boven de schriftelijke taalvaardigheid.

Door voortdurend in interactie te gaan met de leerling, feedback te geven en het didactisch handelen bij te sturen, ondersteunt de leerkracht de leerling 'op maat' in zijn leerproces.

Wij maken ook voor de AN-leerlingen een apart rapport. Dit rapport is voorzien van afbeeldingen en/of pictogrammen. Op dit rapport worden de vorderingen i.v.m. het individuele traject weergegeven. Dit rapport wordt aan het standaardrapport toegevoegd. Op hun standaardrapport komt de vermelding 'vrijgesteld' voor de toetsen die zij nog niet kunnen afleggen. Gaandeweg het schooljaar worden er meer rubrieken ingevuld in het standaardrapport.

Slotwoord

Binnen onze school is deze AN-visie een gedragen visie.

Wij willen hiervoor maximale inspanningen leveren. Omgaan met de anderstalige nieuwkomer is dan ook een zorg en een gedragenheid van het hele team binnen onze school.

We staan als team en school met respect voor de context, de thuistaal, de cultuur, de levensbeschouwing en de gevoelswereld van het kind en de ouders. We respecteren het ontwikkelingstempo.

We blijven ons steeds professionaliseren om goed onderwijs te garanderen voor de AN'er. We verwachten een handelingsgerichte aanpak uitgevoerd door de verschillende leerkrachten en geëvalueerd door het MDO-team zodat doorstroming van aanpak gegarandeerd is.

Vanuit deze handelingsgerichte aanpak zetten we sterk in op 'functionele taal' zodat de anderstalige nieuwkomer goed kan integreren in het schoolleven en de maatschappij.

We beschouwen de ouders als evenwaardige partners binnen het hele onderwijsproces.

School en thuissituatie zijn onvoorwaardelijk met elkaar verbonden.

Onze school erkent dat ouders de ervaringsdeskundigen zijn van hun kinderen en trachten hen zoveel mogelijk te betrekken bij het onderwijsgebeuren.

ZORGZAAM OMGAAN MET ELKAAR is ons motto.

Bijlage: KIJKWIJZER BEGINSITUATIE

Naam van de leerling: _____

Klas: _____

Periode van afname: _____

Document ingevuld door: _____

SOCIAAL - EMOTIONEEL

- **Betrokkenheid**

Het kind ...

toont interesse voor het klasgebeuren

kijkt en luistert naar de leerkracht(en)

kijkt en luistert naar medeleerlingen

- **Concentratie**

Het kind ...

blijft voldoende lang geconcentreerd tijdens groepswerk

blijft voldoende lang geconcentreerd tijdens individueel werk

geeft niet vlug op

- **Zelfvertrouwen**

Het kind ...

komt op voor zichzelf.

is niet angstig.

is niet teruggetrokken.

doet spontaan mee.

- **Sociale gerichtheid**

Het kind ...

zoekt spontaan vriendjes op.

vertoont sociaal gedrag. (vragen, luisteren, e.d.)

kan in groep samenwerken.

SCHOOLSE VAARDIGHEDEN

Het kind kan ...

- zich oriënteren op een blad (links/rechts).
- klasmateriaal correct hanteren (schaar, slijper, gom, lijm).
- klasmateriaal zorgzaam behandelen.
- een potlood correct vasthouden en gebruiken (pengreep).

SCHOOLSE ATTITUDES

Het kind ...

- luistert/kijkt naar de leerkracht
- kan correct op een stoel/aan een bank zitten
- kan zich schikken naar de regels van de klas/school

COGNITIEVE ONTWIKKELING

Het kind kan ...

- zichzelf tekenen.
- zichzelf vrij gedetailleerd tekenen.
- zichzelf tekenen met de juiste stand van de lichaamsdelen.
- een prent verzorgd inkleuren.
- gebruik maken van realistische kleurkeuzes.

- een figuur zorgvuldig uitknippen.
- een puzzel correct samenstellen.

- visueel discrimineren.
- visueel analyseren.
- schrijfpatronen voortzetten.

- de eigen naam schrijven in Latijns schrift, in schrijffletters.
- de eigen naam schrijven in Latijns schrift, in drukletters.
- de eigen naam schrijven in een ander schrift.

- kent de Latijnse letters.
- Latijns schrift (vlot) lezen.
- het Latijns schrift spellend lezen.

- hoeveelheden aanduiden tot _____ (zelf in te vullen).
- hoeveelheden benoemen _____ (zelf in te vullen).
- getallenrijen aanvullen tot _____ (zelf in te vullen).
- optellen tot 10 (vlot).
- aftrekken tot 10 (vlot).
- optellen tot 20 zonder brug (vlot).
- optellen tot 20 met brug (vlot).
- aftrekken tot 20 zonder brug (vlot).
- aftrekken tot 20 met brug (vlot).
- optellen tot _____ .
- aftrekken tot _____ .
- de tafels van vermenigvuldiging.
- de deeltafels.
- cijferend optellen tot 100 / 1000 / 10 000 / 100 000 zonder brug.
- cijferend optellen tot 100 / 1000 / 10 000 / 100 000 met brug.
- cijferend aftrekken tot 100 / 1000 / 10 000 / 100 000 zonder brug.
- cijferend aftrekken 100 / 1000 / 10 000 / 100 000 met brug.
- met breuken werken.
- met kommagetallen werken.

AANVULLENDE INFORMATIE:
